

Dospělí autisté mají v Turnově první specializované centrum v Libereckém kraji



13. 03. 2015 15:56

Turnovský spolek SLUNCE VŠEM je poskytovatelem sociální péče pro dospělé osoby s těžkým mentálním postižením a autismem. Otevření nového centra, které najdete u turnovského nádraží mezi sportovní halou a základní a střední školou, se zúčastnilo zhruba sedm desítek pozvaných hostů.

Služby jsme začali poskytovat v pronajatých prostorách od města Turnov a současně připravovali stavbu samostatného domu, který splňuje potřeby našich hendikepovaných klientů. Dnes tento dům otevíráme, splnil se nám zhruba desetiletý sen,“ uvedla úvodem slavnostního zprovoznění nového Komunitního centra SLUNCE VŠEM ve čtvrtek 12. března statutární zástupkyně spolku Marcela Kurfirstová.

Kromě členů spolku a rodinných příslušníků klientů to byli hejtman Libereckého kraje Martin Půta, náměstek hejtmána LK Marek Pieter, náměstkyně hejtmána Lenka Kadlecová, radní Petr Tulpa a starosta Turnova Tomáš Hocke, místostarostka Jana Svobodová, turnovští zastupitelé a radní, pracovníci příslušných odborů kraje i města, zástupci organizací sociální péče z celého území kraje a další.

Příběh spolku a příběh turnovských autistů ve zkratce přiblížila vedoucí centra Bohuslava Charousková. V Turnově, jako jednom z prvních měst v republice, vznikl dětský rehabilitační stacionář hned po roce 1989.

„Na počátku devadesátých let zde z iniciativy Věry Bečkové vzniklo specializované zařízení pro děti s autismem. Tehdy zde pro rodiny s těmito dětmi mnoho služeb nebylo a Turnov o mnoho let předběhl další města. Otázka, která nás, rodiče, trápila, zněla: Co se stane, až jednou naše děti budou muset stacionář opustit? Není totiž nikde v okolí žádné zařízení, které by pracovalo s dospělými autisty. V Libereckém, ale ani v sousedních krajích není tato navazující hodně specifická péče řešena. A tak vznikla myšlenka vytvořit samostatné zařízení, které by se tohoto úkolu ujalo,“ přiblížila vedoucí centra.

Díky pochopení a pomoci tehdejšího místostarosty Turnova Jaromíra Pekaře a vedoucí odboru sociálních věcí Hany Kocourové začalo tehdy ještě občanské sdružení SLUNCE VŠEM poskytovat služby klientům v pronajatých prostorách v Turnově na Výšince.

„Věděli jsme, že je to pouze dočasné řešení. V té době nám velmi pomohli turnovský zastupitel Tomáš Hudec a radní Libereckého kraje Pavel Petráček, který v krajském zastupitelstvu prosadil první část finančních prostředků na stavbu domu. Od města jsme získali pozemek a také velkou podporu starosty Tomáše Hockeho, jehož původní profese má ke stavařině velmi blízko, takže nám pomohl i s odbornou problematikou,“ doplnila Charousková.

Pochopení našel spolek i u nových zástupců Libereckého kraje po volbách v roce 2012. Jak radní Tulpa, tak hejtman Půta vzali projekt za svůj a pomohli ho dovést ke zdárnému konci.

„Příběh ale nekončí, chystáme se psát pokračování. Chceme pomoci rodinám těžce hendikepovaných a zřídit v rámci našeho centra ještě odlehčovací službu, která bude moci pomáhat klientům a jejich blízkým v často neřešitelných případech,“ dodala vedoucí centra.

„Na příběhu spolku SLUNCE VŠEM jsem pochopil jednu věc: Je dobře mít na všechno pravidla, která platí pro všechny. Ale má to i druhou stranu – ne na všechno můžete tato pravidla použít! Potom musíme umět ocenit jedinečný projekt, který se vymyká běžnému standardu, a vy navíc víte, že podobnou službu v kraji nikdo jiný neposkytuje,“ řekl hejtman Martin Půta.

„Spolek SLUNCE VŠEM ušel velký kus cesty, stal se poskytovatelem sociální péče dle zákona, což není vůbec jednoduchá záležitost. Měli bychom se na tomto příkladu zamyslet nad faktem, že podobná zařízení nemusí nutně provozovat kraje nebo města. Pokud existuje spolek či jiný provozovatel, měli bychom najít cestu, jak ho podpořit. V konečném důsledku to bude možná i levnější, než když budeme vymýšlet evropský projekt na stavbu velkého pobytového centra pro celý kraj,“ doplnil hejtman s tím, že příběh spolku SLUNCE VŠEM tak může být inspirací ostatním a sloužit jako modelový příklad.

Město Turnov se dokáže postarat o své seniory i hendikepované jako málo menších měst v republice. Pro hendikepované děti zde vznikl na počátku 90. let minulého století stacionář, jsou zde penziony pro seniory, město provozuje vlastní Domov důchodců, zavedená je péče o duševně nemocné (Fokus), jsou zde chráněné dílny, nyní je tu i zařízení pro dospělé s diagnózou autismu. *„Myslím, že jsme v určitých směrech dosáhli na hranici možného, a to jak v nabídce, tak i v možnostech města finančně podobná zařízení a služby podporovat,“* uvedl starosta Tomáš Hocke.

Podle něho bude třeba se do budoucna zamýšlet nad specializací péče i pro lidi s Alzheimerovou chorobou či roztroušenou sklerózou také v menších městech. Tady může být spolek SLUNCE VŠEM opravdu jistým modelem.

„Já cestu vzniku menších zařízení tohoto typu vidím jako správný směr a chtěl bych lobovat i za další města, aby takovéto objekty postupně vznikaly i jinde. Z pohledu vynaložených nákladů je to optimální v mnoha pohledech a přibližujeme se žádoucí péči o nemocné a hendikepované v dosahu rodiny, což si všichni přejeme,“ uzavřel starosta.

Krajská náměstkyně hejtmana pro sociální oblast Lenka Kadlecová si je chybějících služeb v regionu dobře vědoma.

„Víme, že je například nedostatek azylových domů pro ženy, sociálních bytů či nízkoprahových zařízení. Bohužel, finančních prostředků je méně, než bychom potřebovali, a musíme zavedení každé nové služby pečlivě zvažovat. Jsem však odhodlána využít v co největší míře nové programovací období do roku 2020 a v rámci IROP připravit kvalitní projekty transformace dalších našich zařízení sociálních služeb tak, aby evropské peníze tekly do Libereckého kraje v desítkách milionů korun,“ zdůraznila náměstkyně hejtmana pro sociální věci a připomněla, že letos bude dokončen kamenný hospic v Liberci a usilovně se pracuje na výstavbě domů pro handicapované ženy z Mařenic ve Cvikově a Novém Boru.

KOMUNITNÍ CENTRUM SLUNCE VŠEM TURNOV

Příspěvek na stavbu od Libereckého kraje činil 4,5 mil. Kč, město Turnov darovalo pozemek a dalších 400 tisíc; 200 tisíc město spolku na stavbu půjčilo. Přispěly i obce Pěnčín a Ohrazenice, které v novém zařízení mají své občany, téměř 110 tisíc zaplatil spolek ze svých prostředků. Stavbu provedla na základě výběrového řízení stavební firma Ing. Červy z Turnova za cenu 5,2 mil. Kč. Dalšího půl milionu zaplatil spolek ze svých prostředků za položky, které nebyly součástí výběrového řízení. Projektovou dokumentaci zhotovila firma Profes projekt Turnov, stavebním dozorem byl pověřen Ing. Rudolf Hördler.

**KOMUNITNÍ CENTRUM SLUNCE VŠEM TURNOV, Brigádnická 2260, 511 01 Turnov,
www.sluncevsem.cz, e-mail: slunce.vsem@seznam.cz**